

Pygamberlik Ruhy: Ýol görkezýän we öwredýän

Habakkukyň Iki Tagtasy

Jeff Pippenger

2012-10-15

Habakkukyň Iki Tagtasy 3/95

Giriş: Habakkukyň Iki Tablysasynyň Esasy

Bu toplum “Habakkukyň Iki Tagtasy” diýlip atlandyrylýar. Şu wagta çenli biz 1843-nji we 1850-nji ýyllaryň Çyzgylaryndan käbir hakykatlary aldyk; häzirki pursatda olary Mukaddes Ýazgy boýunça goramak üçin däl-de, Ellen Waýtyň bu hakykatlary goldaýandygyny berkitmek üçin. Biziň öňe sürýän delilimiz şudur: eger-de siz bu esas goýujy hakykatlary ret edýän bolsaňyz, şol bir wagtyň özünde pygamberlik Ruhuny hem ret edýärsiňiz. Biz muny ilki bilen ýazgyda goýmak isleýäris.

Millerit taryhyna we Ýarygije Ýarymgejeden Ses synyna synçylykly syn

Birinji çykyşymyzda biz Milleritleriň taryhyny, 1798-den 1844-e çenli bolan ýol belgilerini beýan etdik. Soňky çykyşymyzda bolsa, gijä galan wagtdan başlap 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndaky gapynyň ýapylşyna çenli bolan taryhy has ýakyndan gözden geçirdik we şol döwri Ýarygije Çagyryşy diýip kesgitledik. Ýarygije Çagyryşy taryha 1844-nji ýylyň 12–17-nji awgustynda geçirilen Exeter Lager Ýygnagynda girdi we 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryna çenli dowam etdi. 1844-nji ýylyň mart aýynda başlanan gijä galan wagt Ýarygije Çagyryşynyň we onuň habaryny ygylan etmäge taýýarlanan bir halky taýynlan arassalama işiniň bir bölegidir.

Düýn biz muny siziň ýürekleriňizde we aňlaryňyzda berkitmegi umyt edipdik. Hudaýyň Sözündaky gijä galmak döwürleri baradaky ähli mysallar dünýäniň soňy hakynda söz açýar. Ellen Waýt, 1 Korinfliler 10:11 aýata düşündiriş berip, şeýle diýýär: “Gadymy pygamberleriň her biri ýaşan günlerinden has köp biziň günümüz üçin gepledi.” 1 Korinfliler 10:11 şeýle diýýär: “Bularyň ählisi olara görelde hökmünde boldy; hem-de dünýäniň soňky zamanlary gelen bizlere nesihat bolsun diýip ýazyldy.” Milleritleriň taryhy dünýäniň ahrynda bolup geçjek zatlaryň taryhydyr. Gijä galmak döwri we ondan soň gelýän zatlar baradaky Mukaddes Kitabyň şu taryhlarynyň hemmesi Milleritleriň gijä galmak döwründe we Ýarygije Çagyryşynda bolup geçjek zatlary beýan edýär. Biz bu zatlara düşünmelidiris, çünki taryh gaýtalanmalydyr.

2520: Ellen Waýtyň goldawy

Biz bu Çyzgylardaky ilkinji mesele bilen iş salyşyp gelýäris, emma biz ony kän agzamadyk. Ellen Waýtyň aç-açan goldaýandygyny görkezmek isleýän ilkinji taglymatymyz 2520-dir. Ilkinji iki çykyş bizi şu ýere getirmek üçin niýetlenipdi. Ertir irden bu Çyzgyda Gündelik meselesine garap başlamarys.

Rebbiň Ýolbaşçylygyny we Taglymatyny Ýatlamak

Indi “Life Sketches” kitabynyň 196-njy sahypasyndan başlalyň: “Rebbiň bizi nähili alyp barandygyny we geçmiş taryhymyzdaky Onuň öwredişini unutmasak, geljek üçin gorkara hiç zadymyz ýokdur.” Mesihi adamyň geljek babatda gorkmaly ýeke-täk zady ýoldan çykyp, heläk bolmakdyr. Gorkuly bolmaly zat — baky ýaşayşy gazanyp bilmezlikdir. Bu ýerde Waýt uýa geljek üçin iki zatdan başga gorkara hiç zadymyz ýokdugyny aýdýar. Bu, Adwentizmde Pygamberlik Ruhundaky giňden belli bir parçadyr, emma onuň haýsy ýolbaşçylyk we haýsy öwrediş barada aýdýandygyny kimdir biriniň giňişleýin düşündirýändigini seýrek eşidersiňiz.

Görkezeris ki, onuň salgylanýan önbaşçylyk etmesi Gijeki Çagyryşyň taryhydyr. Gijeki Çagyryşyň taryhynda Mesihi gijä galma döwründe, Gijeki Çagyryşyň gelip ýetmeginde we yglan edilmeginde, hem-de 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda gapynyň ýapylmagynda önbaşçylyk edýärdi. Ol şol taryhy Özi bilen bilelikde iman arkaly Iň Mukaddes Ýere girip biljek bir halky emele getirmek üçin niýetläpdi. Biz şol aýratyn taryhy, şeýle hem Onuň taglymatlaryny unutmakdan gorkmalydyrys.

Biz Ýarygije sesini döreden anyk bir taglymatyň bolandygyny görkezeris. Ol taglymat 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda Osman imperiýasynyň synmagy dälde, ne-de Millerit taryhynda Ikinji Perişdäniň Habarynyň taryhynda öňe çykýan ölümleriň ýagdaýy baradaky taglymatdy. Ýarygije sesini döreden zat Millerit taryhyndaky anyk bir taglymatdy; şol ýerde Reb ýol görkezdi, we geljekden gorkmaga biziň hiç bir sebäbimiz ýokdur, diňe Onuň ýol görkezmesini hem-de Onuň taglymatyny unudýan bolsak.

Biz Onuň hem ýolbaşçylygynyň, hem-de öwredişiniň nyşanynyň Ýarygije Çagyryşy bolandygyny öňe sürýäris. Geliň, Ellen Waýtyň ilkinji görnüşinden şu parçany ýene-de okaýarys:

Şol ýolda advent halky ýoluň aňyrsyndaky şäher tarap ýol alýardy. Ýoluň başynda olaryň yzynda goýlan ýagty bir nur bardy; bir perişde maňa onuň ýarygije nidasydygyny aýtdy. Bu nur bütin ýoluň ugry bilen şöhle saçýardy we olaryň aýaklaryna ýagtylyk berýärdi, şeýdip, olar büräp ýykylyp galmasyndylar. Eger olar gözlerini özläriniň edil önünde bolup, olary şäher tarap alyp barýan Isa berk dikip goýsa, amanlykda bolardylar. Emma köp geçmänkä, olaryň käbirleri ýadadylar-da: «Şäher örän uzakda, biz bolsa oňa mundan öň eýýäm girmeli diýip garaşýardy» diýdiler. Şonda Isa Öz şöhratly sag goluny galdyryp, olary ruhlandyrdy; Onuň golundan çykýan bir ýagtylyk advent toparynyň üstünde tolkun atyp geçýärdi, olar bolsa: «Alleluia!» diýip gygyrýardylar. Beýlekiler bolsa, howlukmaçlyk bilen, yzlarynda bolan şol ýagtylygy inkär etdiler-de, özlärini beýle uza çenli getireniň Hudaý dældigini aýtdylar.

Olar Ýarygije Gygyrşy inkär edýärler we Ýarygije Gygyrşy bilen baglylykda Rebbiň olary Ýarygije Gygyrşynda ýolbaşçylyk etmändigini öňe sürýärler. Olar Ýarygije Gygyrşynda Hudaýyň ýolbaşçylygyny inkär edýärler.

Olaryň arkasyndaky ýagtylyk söndi, olaryň aýaklary bütinleý garaňkylykda galdy, olar бүдrediler, nyşany we Isany gözden ýitirdiler, hem-de ýoldan aşakdaky garaňky hem pis dünýäniň içine ýykylyp gitdiler.

Kontekstde Ýary Gije Gykylygy

2520 bilen iş salyşmazdan ozal, ony degişli mazmuna ýerleşdirmek üçin, Gije ýarymyndaky gykylygyň taryhyna ýene bir gezek serederis.

Uly jedelden, 391–395-nji sahypalardan: “Rebbiň gelmegine ilkinji gezek garaşylan wagt geçende, 1844-nji ýylyň ýazynda,” — bu gijä galma wagtydyr, ilkinji lapykeçlikdir — “Onuň zühur etmegine iman bilen garaşanlar bir wagtlap şübhe we näbellilik içinde galdylar. Dünýä olara bütinleý ýeňlen we aldawa berlen adamlardyrys diýip garasa-da, olaryň teselli çüşmesi henizem Hudaýyň Sözi bolup galýardy. Köpüsi Mukaddes Ýazgylary gözden geçirmegini dowam etdirdi, imanlarynyň delillerini täzeden barladylar we has köp nur almak üçin pygamberlikleri üns bilen öwrendiler.”

Eger köpüsi munuň ýaly eden bolsa, onda muny etmedik käbirleriniň hem bolandygyny aňladýar. Onda “olar” diýilmeýär; “köp” diýilýär — bu ýerde iki topar bar.

Olaryň garaýşyny goldaýan Mukaddes Kitap şaýatlygy düşnükli we inkär edip bolmajak derejede görünýärdi. Ýalňyş düşüniş bolmajak alamatlar Mesihniň gelmeginiň golaýdygyny görkezýärdi. Günäkärleriň toba gelip öwrülmeginde hem-de mesihçileriň arasynda ruhy ýaşayşyň täzelenmeginde Rebbiň aýratyn berekedi bu habaryň Gökden gelendigine şaýatlyk edipdi. We imanlylar özleriniň lapykeçligini düşündirip bilmändiklerinem bolsa, Hudaýyň olary öňki tejribelerinde ýolbaşçylyk edendigine ynamlydylar.

Olaryň ikinji geliş döwrüne degişli diýip hasap eden pygamberlikler bilen içgin örülen ýagdaýda, olaryň näbellilik we garaşma halyna ýörite laýyk gelen görkezme berildi; bu görkezme olary sabyr bilen imanda garaşmaga ruhlandyrdy, sebäbi şol wagt olaryň düşüncesine garaňky bolup görünýän zat öz wagtynda aýdyň edilerdi.

Şol paragrafda şeýle diýilýär: “Olar tarapyndan ikinji gelişin wagtyna degişli hasap edilen pygamberlikler bilen örülen . . .” Olar haýsy pygamberlikleriň Ikinji Gelişe degişli bolandygyna ynanýardylar? 2520, 2300 we 1335. Olar bu üç wagt pygamberliginiň hem 1843-nji ýylda tamamlanýandygyna we munuň Ikinji Gelişdigine ynanýardylar.

Bu pygamberlikleriň arasynda Habakkuk 2:1–4-däki hem bardy: «Garawul ýerimde duraryn, diňiň üstünde ýerleşerin, Ol maňa näme diýjekdigine, men bolsa paş edilip ýazgarylanymda näme jogap berjegime syn ederin. Reb maňa jogap berip şeýle diýdi: “Wahy ýaz, ony tagtalarda düşnükli edip ýaz, şonda ony okaýan adam ylgap biler. Çünki bu wahy heniz bellenen wagt üçindir; emma ahyrda ol sözlär we ýalan sözlemez: gijä galýan ýaly bolsa-da, oňa garaş; çünki ol hökman geler, gijä galmaz. Ine, göwni göterilen adamyň jany onuň içinde dogry däl; emma adyl öz imany bilen ýaşar.”»

1842-nji ýylyň özünde-de, bu pygamberlikde berlen “görüň ony okap ylgap biler ýaly, görgini ýaz-da, ony tagtalaryň üstünde aýdyň et” diýen görkezme Çarlz Fiçe Danyýel bilen Ylham kitabynyň görgülerini düşündirmek üçin bir pygamberlik çyzgysyny taýýarlamagy salgy berdi. Bu çyzgynyň neşir edilmegi Habakuga berlen buýrugyň ýerine ýetirilmegi hökmünde kabul edildi. Şeýle-de bolsa, şol wagt hiç kim bu görginiň amala aşmagynda görünýän gijä galmanyň — bir garaşma wagtynyň — şol bir pygamberlikde görkezilýändigine üns bermedi. Lapykeçlikden soň,

bu Mukaddes Ýazgy örän manyly bolup göründi: “Çünki bu görgi heniz bellenen wagt üçindir, emma ahyrda ol sözlär we ýalan sözlemez; gijä galsa-da, oňa garaş; çünki ol hökman geler, gijä galmaz. . . . Dogruçyl adam bolsa öz imany bilen ýaşar.”

1843-nji ýyldaky Çyzgy we Pygamberlik Ruhý

Siziň yzygiderli işi ýa-da yzygiderli däl işi etmegiňiziň ähmiýeti ýok — bular Ellen Waýtyň deňişlilikde konferensiýa işi we öz-özünü üpjün edýän iş üçin ulanýan atlarydyr. Siz Adwentizmde öz-özünü üpjün edýän öňdebaryjy gulluklara ýüz tutsaňyz-da ýa-da General Konferensiýa ýa-da Biblical Research Institute ýüz tutsaňyz-da, olardan 1843-nji ýylyň Çyzgysy barada sorasaňyz, olar: «Bu Çyzgyda örän köp ýalňyşlyk bar» diýerler. Olar Ellen Waýt bilen ylalaşmaýarlar; ol bolsa bu Çyzgydaky käbir sanlardaky «bir ýalňyşlygyň» üstünde Rebbiň Öz elini saklandygyny aýdýar.

Emma olar hem özlelerini Hudaýyň Sözüne garşy goýýarlar. Habakkukda şeýle diýilýär: bu görnüş “... ýalan sözlemez”. Öňdebaryjylaryň 1843-nji ýylyň Çyzgysynda ýerleşdirmeli bolan we olaryň hem ýerleşdiren görnüşi Habakkuk 2-niň ýerine ýetmesidir. Ine, olaryň bu Çyzgyda ýerleşdirmeli bolan görnüşi şudur, we Habakkuk 2 bu görnüş barada: ol “... ýalan sözlemez” diýýär. Şonuň üçin, siz bu Çyzgynyň “ýalňyşlardan doludygyny” aýdanyňyzda, hem Pygamberlik Ruhuna, hem-de Mukaddes Kitaba garşy çykýarsyňyz.

Ezekiýeliň pygamberliginiň bir bölegi hem imanlylar üçin güýç we teselli çeşmesi boldy: «Rebbiň sözi maňa gelip şeýle diýdi: Ynsan ogly, Ýsraýyl ýurdunda aýdylýp ýörlen: “Günler uzalýar, her bir görnüş hem puja çykýar” diýen bu nakyl nämedir? Şonuň üçin olara aýt: Hökmürowan Reb şeýle diýýär... Günler golaýlap geldi, her bir görnüşiň berjaý bolşy hem. ... Men geplejek, aýdajak sözüm hem ýerine ýeter; ol indi mundan beýläk gaýra goýulmaz». «Ýsraýyl öýi: “Onuň görýän görnüşi köp günlerden soňky zamana deňişlidir, ol uzak wagtlar hakda pygamberlik edýär” diýýär. Şonuň üçin olara aýt: Hökmürowan Reb şeýle diýýär; Indi Meniň sözlerimden hiç biri mundan beýläk gaýra goýulmaz, eýsem aýdan sözüm berjaý bolar». Ezekiýel 12:21–25, 27, 28.

Ybadat Edýänleriň Iki Topary

Üns beriň, ol sežde edýänleriň iki topary barada aýdýar. Ol şeýle diýýär: bu göwnüçökgünlik ýüze çykanda, köpüsi pygamberlikleri öwrenmegini dowam etdirdi; bu bolsa dowam etdirmedik bir toparyň hem bolandygyny görkezýär. Biz şol iki toparyň arasyndaky tapawut barada has köp nur alarys.

Habakkuk 2:1–4-iň amal bolmagy şu 1843-nji ýylyň Çyzgysy we 1850-nji ýylyň Çyzgysydyr. Hatda Habakkukda-da, 4-nji aýatda adyl adamyň öz imany bilen ýaşajakdygy we ýüregi tekepbirlik bilen görterilen adamyň bardygy aýdylýar. Bu ýerde ybadat edýänleriň iki topary beýan edilýär. Ýarygije Nidasynyň taryhy ybadat edýänleriň iki toparyny ýüze çykarýar, we şol iki topara Habakkukda ýüzlenilýär.

Indiki abzasynda, ol Habakkuk 2-ä hem-de Ezekieli agzap geçenden soň, toparlaryň birini şeýle kesgitleýär: «garaşýanlar». Garaşýanlar kimlerdir? Olar Daniel 12-ni berjaý edýänlerdir:

«Garaşýan we 1335-e ýetýän nähili bagtlydyr». Bu topar garaşýanlardyr.

Garaşýanlar, başyndan ahyryny bilýän Zatyň asyrlaryň içinden aşak seredip, olaryň umytsyzlyga düşjekdigini öňünden görüp, olara batyrlyk we umyt sözlerini berendigine ynanyň, şatlandylar.

Birnäçe ýyl bäri Gündogar Ýewropa ýurtlarynyň birinde zähmet çekip ýören bir uýamyz jaň etdi. Ol şol ýerden bolup, soňra Birleşen Şatlara göçdi, bu habara düşünenden soň bolsa, yzyna dolanyp bardy. Ol garşylyga duş geldi; ozalky ýygnaç maşgalasy onuň ýurdunyň ýolbaşçylary bilen habarlaşyp, onuň üçin “gapyny ýapmaga” çalyşdy. Ýakynda bolsa, Reb oňa bu habary toparlar bilen paýlaşmak üçin gapyny açdy.

Ol şu gün irden ir bilen habarlaşyp, bir päsgelçiligiň ulag meselesidigini paýlaşdy. Olar bu habary syýahat edip öwretmek üçin awtoulag zerurlygyndady, ýöne muňa ýeterlik serişdeleri ýokdy. Olar şu ýere gelen badyna, Reb tarapyndan ynandyrylan Amerikanyň Birleşen Şatlaryndaky dostlar awtoulag satyn almaga ýeterlik pul iberdiler.

Bu lapyke düşenleriň başyndan geçirýän tejribesiniň hut şeýledi. Olar lapykeç boldular, emma Reb olary Mukaddes Ýazgylara ugrukdyryp, olary ruhlandyrdy we şeýle diýdi: «Bu lapykeçlik Meniň ýolbaşçylygym bilen boldy. Diňe öňe gitmegi dowam ediň.»

Eger-de Mukaddes Ýazgylaryň olara sabyr bilen garaşmagy we Hudaýyň sözüne bolan ynamyny berk saklamagy nesihat edýän şeýle bölekleri bolmadyk bolsady, şol synagly sagatda olaryň imany pese düşerdi.

On gyzyň timsaly we gijä galma döwri

Ak doganyň Üns beriň, how Sister White on gyzyň timsalyny Habakkuk 2 bilen baglanyşdyrýar, çünki ikisi-de gijä galma wagty we ybadat edýänleriň iki topary barada gürrüň edýär.

Matta 25-däki on gyzyň timsaly hem Adventist halkynyň başdan geçiren tejribesini şekillendirýär. Matta 24-de, şagirtleriniň Onuň gelişiniň we dünýäniň ahyrynyň alamaty baradaky soragyna jogap edip, Mesih ilkinji geliş bilen ikinji geliş aralygyndaky dünýäniň hem-de ýygnaçyň taryhynda iň möhüm wakalaryň käbirini görkezdi; ýagny, Iýerusalimiň ýykylmagyny, butparaz hem-de papalyk yzarlamlary astynda ýygnaçyň başyna gelen beýik jebri-jepany, günüň we aýyň garalmagyny hem-de ýyllyzlaryň düşmegini. Ondan soň Ol Patyşalygyndaky geliş barada söz açdy we Onuň görünmegine garaşýan hyzmatkärleriň iki toparyny beýan edýän timsaly gürrüň berdi. 25-nji bap şu sözler bilen başlanýar: “Şonda Gökleriň Patyşalygy on gyza meňzediler.” Bu ýerde soňky günlerde ýaşayan ýygnaç göz önüne getirilýär,

Indi, ol muny Millerit taryhyna degişli edip ulanýar, ýöne onuň näme diýýändigine üns beriň — “Soňky günlerde ýaşayan ýygnaç şu ýerde göz önüne getirilýär,” — “Soňky günlerde ýaşayan ýygnaç” kim? Bu biziň özümizdir.

24-nji babyň ahyrynda görkezilen şolaryň özidir. Bu timsalda olaryň tejribesi Gündogar nikasynyň wakalary arkaly şekillendirilýär. “Şonda asman Patyşalygy çyralaryny alyp, giýewi

garşylamaga çykan on gyza meňzediler. Olaryň bäşi paýhasly, bäşi bolsa akmakdy. Akmaklar çyralaryny alyp, özlari bilen ýag almadylar; emma paýhaslylar çyralary bilen birlikde gaplarynda ýag hem aldylar. Giýew gijä galýarka, olaryň hemmesi irkilip uklady. Gijäniň ýarysynda bolsa bir gykyş boldy: Ine, giýew gelýär; ony garşylamaga çykyňlar.”

Mesihniň gelişi, birinji perişdäniň habarynda yglan edilişi ýaly, güýewiň gelişi bilen alamatlandyrylýar diýip düşünilipdi. Onuň tiz wagtda geljekdigi baradaky jar edilmeginiň astynda ýüze çykan giň gerimli özgeriş, gyzlaryň çykyp gitmegine laýyk gelýärdi. Bu timsalda, Matta 24-de bolşy ýaly, iki topar görkezilýär. Hemmesi öz çyralaryny, ýagny Mukaddes Kitaby alypdylar we onuň ýagtylygy bilen Güýewi garşylamaga çykypdylar. Emma akmaklar öz çyralaryny ýagsyz alan bolsalar, paýhaslylar öz gaplarynda ýag alypdylar. Paýhaslylar Hudaýyň merhemetini, Mukaddes Ruhanyň täzeden dörediji, nurlandyryjy güýjüni kabul edipdiler; şol güýç Onuň sözünü olaryň aýaklary üçin çyra edipdi. Olar hakykaty öwrenmek üçin Mukaddes Ýazgylary barlapdylar hem-de ýüregiň we durmuşyň päkligini yhlas bilen gözläpdiler. Olar Hudaýda we Onuň sözünde şahsy tejribä we imana eýe bolupdylar; bu bolsa lapykeçlik we gijä galmak tarapyndan syndyrylyp bilinmezdi. Beýlekiler duýgynyň itergisi bilen hereket edip, doganlarynyň imanyna daýanypdylar; hoş duýgularan kanagat tapsalar-da, hakykata düýpli düşünmeden we merhemetiň hakyky işinden mahrumdylar. Olar gijä galmaga we lapykeçlige taýyn däldiler. Synaglar gelende, olaryň imany gowşady, çyralarynyň yşygy bolsa öçüşi ýandy.

«Güýegçi gijä galyp durka,» Güýegçi haçan gijä galdy? 1844-nji ýylyň 22-nji martynda. Ol gijä galýar. Indi näme bolar? Bu iki topar aýan ediler.

Gijäniň ýaryndaky çagyryşy unudyp, aşakdaky pis dünýä tarap ýoldan çykan wagtymyz, Hoş Habara düşünmeýändigimizi görkezýäris. Baky Hoş Habar, synag ediji pygamberlik habaryna esaslanyp, Mesihniň çokunýanlaryň iki toparyny emele getirmek işidir. Egleniş döwründen gapynyň ýapylşyna çenli, bu Baky Hoş Habaryň in ýokary nokadydyr. Bu ýerde Reb egleniş döwründe iki topar alyp, olary Öz bilen birlikde Höküm içine alyp barmaga çalyşýar we olaryň hakykatdan-da ýagynyň bardygyny ýa-da ýokdugyny subut etmek üçin olary synagdan geçirýär. Bu, Mesihniň altyny garyndydan, bugdaýy haşal otlardan, paýhaslylary akmaklardan aýryp goýmak işiniň in ýokary nokadydyr.

“Güýegçi gijä galanda, olaryň hemmesi mürgäp ukladylar.” Güýegçiniň gijä galmagy bilen Rebbiň garaşylan wagtyňyň geçip gitmegi, göwnüň döwürmegi we gijikmäniň bar ýaly görünmegi aňladylýar. Şol näbellilik döwründe ýüzleý we ýarymýürekli adamlaryň gyzyklanmasy tiz wagtda gowşap başlady, tagallalary hem peseldi; emma imany Mukaddes Ýazgylary şahsy taýdan tanamaga esaslanýanlaryň aýaklarynyň astynda gaýa bardy, göwnüň öçgünligiň tolkunlary ony ýuwup aýryp bilmeýärdi. “Olaryň hemmesi mürgäp ukladylar;” bir topar biparhlyk içinde we imanyndan ýüz öwürmek bilen, beýleki topar bolsa has aýdyň nur berilmegine sabyr bilen garaşmakda. Şeýle-de bolsa, synag gijesinde soňky topar hem belli bir derejede öz yhlasyny we wepadarlygyny ýitiren ýaly boldy. Ýarymýürekli we ýüzleý adamlar indi doganlarynyň imanyna daýanyp bilmeýärdiler. Her kim özi üçin dikelmeli ýa-da ýykylmalydy.

Puşmançylyk gelende, iki topar dürli-dürli uklap başlady; emma hatda paýhasly gyzlar hem öz höwesleriniň bir bölegini ýitirdiler. Reb bu işde ýol görkezýärdi, şeýdip, Ekseter Çadyr ýygnyagynnda Ýarygije Gygyryş habary gelende, Ol olaryň arasynda bir işi amala aşyrardy.

Synag döwri: Garaşma döwri we Ýarygije nidası

Pygamberlik Ruhy, 4-nji jilt, 228-nji sahypadan: Şuny ýatda saklaň, bu proses — Gije Ýary Çagyryşy, gijikme döwründen gapynyň ýapylmagyna çenli — Rebbiň Öz halkyny synagdan geçirýändigidir. Exeter Çadyr ýygnyagynnda berlen Gije Ýary Çagyryşy, onuň 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna çenli wagyz edilşinde, şol taryhyň diňe bir bölegidir. Ony gijikme döwründen aýryp bolmaz, çünki şol döwür iki topar ybadat edijiniň arasynda Gije Ýary Çagyryşynyň täsirine taýýarlyk görýär. Siz Gije Ýary Çagyryşyna düşünmelisiňiz, çünki muňa düşünmeseňiz, ýoldan çykarýsyz.

Hudaý Öz halkyny synagdan geçirmek isledi. Onuň eli pygamberlik döwürleriniň hasaplanyşynda goýberilen bir ýalňyşlygy örtüp goýdy. Onuň eli, Rebbiň eli, pygamberlik döwürleriniň, köplük görnüşinde, hasaplanyşynda goýberilen aýratyn bir ýalňyşlygy örtüp goýdy. “Adwentistler bu ýalňyşlygy tapmadylar, ol olaryň garşydaşlarynyň in bilimlileri tarapyndan hem tapylmady. Soňkular: ‘Siziň pygamberlik döwürlerini hasaplamagyňyz dogrudyr. Uly bir waka bolup geçmekçidir; emma ol jenap Milleriň önünden aýdysy ýaly zat däl; ol Mesihniň ikinji gelişi däl-de, dünýäniň imana gelmegidir’ diýdiler.”

Garaşylan wagt geçdi, emma Mesih Öz halkyny halas etmek üçin görünmedi. Halasgärine yhlasly iman we söýgi bilen garaşanlar aýy lapykeçligi başdan geçirdiler. Şeýle-de bolsa, Reb Öz maksadyny amala aşyrdy: Ol Öz zühuryna garaşandyklaryny aýdýanlaryň ýüreklerini synagdan geçirdi. Olaryň arasynda hakykata bolan söýgiden däl-de, gorkudan ugur alanlar köpdi. Garaşylan waka amala aşman galanda, bu adamlar özläriniň lapykeç bolmandyklaryny yglan etdiler; olar Mesihniň geljekdigine hiç wagt ynanmandylar. Olar hakyky imanlylaryň hasratyny ilkinji bolup masgaralanlaryň hatarynda boldular.

Bu Rebbiň maksadydy. Gelejek babatda gorkmaly hiç zadymyz ýokdur; diňe Rebbiň geçmiş tejribämizde bizi nähili ýolbaşçylyk edendigini unudanymyzda, we diňe geçmiş tejribämizde Rebbiň taglymatlaryny unudanymyzda gorkmaly zadymyz bardyr. Biz size bu ýolbaşçylygy Onuň taglymyndan aýry tutup bilmejekdigiňizi aýdýarys.

Jeýms Waýt bilen Ellen G. Waýtyň «Durmuş Oçerkleri», 1888, 186–187-nji sahypalar: “Hudaý 1843-nji ýylda wagtyň geçmegi arkaly Öz halkyny synagdan geçirdi we olary subut etdi. Olar pygamberlik döwürlerini hasaplamakda ýeke-täk bir ýalňyşlyk goýberdiler; bu ýalňyşlyk Mesihniň gelmegine garaşýanlaryň garaýyşlaryna garşy duran alym adamlaryň özleri tarapyndan hem dessine ýüze çykarylmany. Bu çuňňur alymlar wagty hasaplamakda jenap Milleriň dogrydygyny yglan etdiler, emma şol döwri tamamlamaly waka barada onuň bilen ylalaşmadylar. Şeýlelikde, olar hem-de Hudaýa garaşýan halk hem wagt meselesinde umumy bir ýalňyşlykda boldular.”

Biz doly ynanýarys welin, Hudaý Öz paýhasynda Öz halkynyň bir lapykeçlige duçar bolmagyny niýetläpdir; bu lapykeçlik ýürekleri aýan etmäge we hakyky häsiýetleri ösdürmäge örän laýyk bolupdyr — diňe olaryň ýüreklerini aýan etmek üçin däl, eýsem olaryň häsiýetlerini ösdürmek, muny Ýarygije Gykylygynda gelýän krizisde görkeziler ýaly bir derejä ýetirmek üçin. Birinji perişdäniň habaryny Hudaýyň höküminden gorky sebäpli kabul edenler, hakykaty söýendikleri we gökleriň Patyşalygynda mirasa isleg bildirenleri üçin däl-de, indi özläriniň hakyky ýüzünde göründiler. Olar Isa Mesihniň görünmegine tüýs ýürekden zarykýan we ony söýýän, lapykeçlige düşen adamlary masgaralap başlan ilkinji adamlaryň arasynda boldular. Hudaýyň bu in çuňňur synagy, synag sagadynda öz imanyny inkär edip, jogapkärçilikden we masgaraçylykdan gaça durjak adamlaryň hakyky häsiýetlerini aýan etdi.

Lapyk bolanlar garaňkylykda galdyrylmadylar; çünki pygamberlik döwürlerini yhlasly dogadilegler bilen derňäp barýanlarynda, ýalňyşlyk — şol ýeke-täk ýalňyşlyk — hem-de pygamberlik galamynyň gijikme wagtynyň içinden aşaklygyna çenli çyzygynyň çekilişi ýüze çykarylady. Mesihniň gelmegine şatlykly garaşmada, görnüşini göze görnüp duran gijikmesi hasaba alynmandy, we bu gynandyrýjy hem-de garaşylmadyk bir geň galma boldy. Şeýle-de bolsa, hut şu synag hakykata yhlas bilen ynananlary ýüze çykarmak we berkitmek üçin örän zerurdy. Gijikme wagty örän zerurdy. Ol diňe iki topary görkezjek we olaryň häsiýetleriniň, ýarygijeňki Gykylygyň taryhynda gapynyň ýapylmagyna çenli görkeziljek häsiýetleriniň ösüşini başlatjak bolman, eýsem meseläniň dogry tarapynda çykjaklary berkitmek üçin hem zerurdy. Siz gijikme wagtyny ne Ýarygijeňki Gykylykdan, ne-de gapynyň ýapylmagyndan aýryp bilersiňiz.

Gijeki Gykylygy inkär edeniniňizde, hut şol taryhy inkär edýärsiňiz. Gijeki Gykylyk diňe Exeter lager ýygnaгыnda Samuel Snow tarapyndan ygylan edilen habar däl; ol gijä galma wagtynyň tejribesidir. Rebbiň ýolbaşçylygy hut şu ýere tarapdy. Geljek babatda gorkmaga hiç zadymyz ýokdur, diňe Rebbiň geçmiş taryhymyzda eden ýolbaşçylygyny unutmasak bolýar — gijä galma wagtynyň we Gijeki Gykylygyň bu taryhy, ol ýerde Ol Millerit taryhynda Baky Hoş Habary in ýokary nokadyna ýetirip, ybadat edýänleriň iki toparyny emele getirýär.

Irki Ýazgylar, 74-nji sahypa: «Men 1843-nji ýylyň çyzgysynyň Rebbiň eli bilen ugrukdyrylandygyny, onuň üýtgedilmeli dældigini gördüm; sanlaryň Onuň isleýşi ýaly bolandygyny; hiç kim ony görüp bilmez ýaly, Onuň eliniň käbir sanlardaky bir ýalňyşlygy örtüp, gizläp durandygyny, Onuň eli aýrylýança şeýle bolandygyny gördüm».

Bikanunlygyň Syry we Synag Etmek Prosesi

Wagtymyz bolsady, biz bikanunlygyň syryny ara alyp maslahatlaşyp bilerdik. Bikanunlygyň syrynyň birden köp dogry kesgitlemesi bolup biler, emma bu ýerde ol Rebbiň Öz halkyny synagdan geçirýän mukaddes taryhlarynda Şeýtanyň ýamanylyk bilen ýagşylygy, hakykat bilen ýalňyşy garyşdyrmakdaky işine degişlidir. Ýazgylaryň Rebbiň Öz halkyny synag işine getirýän mukaddes taryhlarynda siz hemişe bikanunlygyň syryny — Şeýtanyň hakykaty ýalňyşlyk bilen garyşdyrmakdaky işjeňligini — görärsiňiz. Adamlar bu synag nokadyna gelenlerinde, bikanunlygyň syry meseleleriň üstüni dumanladypdyr.

Nuhuň synag wagty gelip ýetende, Mukaddes Kitap şondan ozal Şeýtanyň tohumynyň Hudaýyň tohumy bilen garylyp goýlandygyny bize aýdýar. Ine, Nuhuň döwründe bikanunlygyň syrynyň amala aşmagyna sebäp bolan zat şu boldy; bu, Gelip çykyşda Hudaýyň ogullarynyň ynsan gyzlaryny özlerine aýal edip almagy — iki tohumyň garyşmagy, Nuhuň synagyndan ön gelýän bikanunlygyň syry hökmünde beýan edilýär.

Musa we Gyzyň deňiz synagy barada, Mukaddes Ýazgy Gyzyň deňizde we Sinaýda synaljak Ysraýylyň şol ýerde şeýle uzak wagt bolansoň, Müsüriň taglymatlary arkaly bozulandygyny beýan edýär. Ine, bu bikanunlygyň syrydy — şeýtani taglymatlaryň täsirine düşmek.

Ýahudylaryň döwründe, hut grek taglymatlary olaryň synag barlagyny ret etmekleri üçin Sanhedrine ýol taýýarlady.

Milleritler taryhynda, protestant ybadathanalardaky Milleritler Papalygyň 1260 ýyllyk täsirinden ýaňy çykypdylar; şol täsir päk tohumy napäk tohum bilen bulaşdyryp, Milleritler taryhynyň synagyndan ön bolan kanunsyzlygyň syruny emele getirdi.

Bu hemişe bar bolan günäniň syrydyr.

Eger-de sen nädogrulygyň syrynyň nähili işleýändigini öwrenmek isleseň, «Ata-babalaryň pygamberler» atly kitabyň birinji babyna ýüzlen. Waýt uýamyň Şeýtanyň Gökde nädogrulygyň syryny nähili amala aşyrandygyny bize aýdýar. Gökde haýsy perişdeleriň galjakdygy, haýsysynyň bolsa aýryljakdygy barada bir synag bolmalydy, we Şeýtan şol synag döwründen ön hut Gökde nädogrulygyň syryny amala aşyrýardy.

Şeýtan muny şübhe salmak, öz sözünü Hudaýyň Sözüniň üstünde goýmak we has möhümi-de, beýlekileri öz ýalan taglymatlaryny beýan etmäge ugrukdyrmak — bu bolsa mekir bir işdir — arkaly etdi. Ol seniň aňyňa şübhe salar, soň bolsa sen çykyp şol şübheni bir topara beýan edersiň. Eger kimdir biri şol şübhe barada närazyçylyk bildirse, olar ol närazyçylygy onuň özüne däl-de, saňa garşy bildirerdi.

Ýakynda Waşington ştatynyň Spokane şäherindäki bir pastor *Early Writings* kitabyň 74-nji sahypasy barada şeýle diýdi: “Men Ellen Waýtyň döwriňiň sözlüğine, ýagny Webster’s Dictionary-ä seretdim, we *figures* sözi arifmetika bilen baglanyşykly hiç zady aňlatmaýar.” Muny eşiden adamlaryň köpüsi muny barlap görmezdi we oňa ynanardy. In bolmanda, şol pastor bu parçadaky *figures* sözünüň nämäni aňladýandygy barada şübhe sepýärdi; hakykatda bolsa, ol ýalan sözleýärdi. Websteriň 1828-nji ýyldaky sözlüğünde şeýle diýilýär: FIGURE, n. Arifmetikada, 2, 7, 9 ýaly bir sany aňladýan belgi.

Ol şübhe beýan edýärdi, bikanunlygyň syrasy hökmünde görkezilen işi ýerine ýetirýärdi. Eger-de olar görmäge meýilli bolsalar, ol Adventistlere ýeriň taryhynyň şu döwründe hakykata özüňiz üçin düşünelidigiňizi we adamlara gulak asmaly däldigiňizi görkezýärdi; çünki, “. . . bikanunlygyň syrasy eýýäm işleýär: . . .”

Irki Ýazgylar, 74-nji sahypa: “. . . şekilleriň Özüniň işleýşi ýaly bolandygyny, käbir şekillerdäki bir ýalňyşy Onuň eliniň üstüni örtüp gizländigini, şonuň üçin hem Onuň eli

aýrýlýança hiç kimiň ony görüp bilmändigini.”

Bu ýalňyş ugra gönükdirmedir, teologlar hem muny köplenç edýärler. Eger siz Mukaddes Kitapda ýa-da Pygamberlik Ruhunda bir sözün nämäni aňladýandygyna düşünmek isleýän bolsaňyz, ilkinji nobatda sözlüklere ýüz tutmaly dälsiňiz; siz pygambere ýüz tutmaly. Mysal üçin, Daniel 8:11-de Daniel rum diýen ýewreý sözünü ulanýar, ol “alnyp aýrylan” diýip terjime edilendir. Adamlar munuň “aýryp taşlamak” diýmekdigini pikir edýärler, emma Daniel rum sözünü ýene baş gezek ulanýar, we ol hiç haçan “aýryp almak” manysyny bermeýär — onuň manysy “ýokary götermek we beýgeltmekdir.” Şonuň üçin, Daniel 8:11-de rum sözünüň “aýryp almak” diýmekdigini pikir etmek, Danieliň şol sözi nähili ulanandygyna däl-de, däbe eýermekdir.

Şonuň ýaly-da, Ellen Waýt babatda: eger siz *Early Writings*, 74-de geçen “figures” sözünüň çeper şekilleri ýa-da grafiki şekilleri aňladýandygyny öňe sürmek isleseňiz, şeýle diýmegiňiz mümkin: “Ellen Waýtyň döwründäki sözlükde ‘figures’ sözünüň arifmetikany aňladýandygy aýdylmaýar”, köp adamlaryň muny barlamajakdygyna bil baglap. Emma olar barlasadylar, “figures” sözünüň hakykatdan-da arifmetikany aňladýandygyny anyklarlardylar.

Ýöne ilki bilen ýüz tutýan ýeriňiz hut Ellen Waýtyň özüdür: ol «sanlar» diýende näme göz önünde tutýar? *Early Writings* kitabyň 74-nji sahypasynda ol şeýle diýýär: “His hand was over and hid a mistake in some of the figures,” we 236-njy sahypada bolsa şeýle diýýär: “His hand covered a mistake in the reckoning of the prophetic periods.” Pygamber zenan öz ulanan atlandyrmasyňyň, ýagny «sanlar» sözünüň, çeper şekilleri däl-de, pygamberlik döwürlerini — arifmetik hasaplamaný — aňladýandygyny anyk görkezýär.

Şeýlelikde, Reb öz elini nämäniň üstünde tutdy? Ol pygamberlik döwürleriniň hasaplanyşyndaky ýalňyşlygyň—sanlaryň—üstünde öz elini tutdy.

Ellen Waýtyň 2520-ni makullamagy

Ine, meseläniň düýp manysy şudur. Köp adamlar biziň ýetirýän şol bir habary beýan edýärler, men hem olary goldaýaryn. Emma gürrüň 2520 we Ellen Waýtyň munuň ygtybarly pygamberlikdigine ynanandygyna gelende, ine, delil şudur — subutnama hem şu, we siz hut şu ýerden başlamaly. Beýleki ähli deliller hem ygtybarlydyr we hakykatdyr, ýöne başlangyç nokat şu bolmaly.

Ilkinji Ýazgylarda, 74-nji sahypada, Rebbiň sanlaryň käbirindäki ýalňyşlygyň üstüni Öz eli bilen ýapandygy aýdylýan ýerde, ol munuň nämäni aňladýandygyny şol kitabyň özünde, 236-njy sahypada şeýle düşündirýär: “Men Hudaýyň halkyny şatlykly umyt bilen öz Rebbine garaşyp durka gördüm. Emma Hudaý olary synagdan geçirmegi maksat edinipdi.” Ol Gijikme Wagty, ilkinji lapykeçlik barada aýdýar.

Ol 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndaky Uly Lapykeçlik hakda gürrüň etmeýär, sebäbi ol ýerde-de olaryň synaljakdyklary aýdyňdyr; emma bu ýerde ol gijikdirme wagty hakda söz açýar: “Hudaý olary synamak üçin muny niýet etdi.” “Onuň eli pygamberlik döwürleriniň hasaplanyşyndaky bir ýalňyşlygy örtdi.” Ol gijikdirme wagty arkaly olary nähili synajakdy? Pygamberlik döwürlerine bolan düşüňjeleriniň üstünde Öz elini tutmak arkaly. Gelejek babatda gorkara hiç zadyňyz ýokdur,

diñe Rebbiň geçmişde, Milleritleriň taryhynda we Öz taglymatlarynda bizi nähili ýolbaşçylyk edendigini unudan ýagdaýymyzdan başga.

Bu pygamberlik döwürleri gijikme wagtyny emele getiren taglymatlardyr. “Onuň eli pygamberlik döwürleriniň hasaplamasyndaky bir ýalňyşlygy örtüp goýdy. Rebleriň garaşýanlar bu ýalňyşlygy tapyp bilmediler,” — ýeke-täk ýalňyşlyk — “we wagta garşy çykan iň bilimli adamlar hem ony görüp bilmediler. Hudaý Öz halkynyň lapykeçlik bilen ýüzbe-ýüz bolmagyny maksat edindi. Wagt geçdi, Gutaryjysyna şatlykly umyt bilen garaşanlar gamgyn bolup, ruhdan düşdüler, emma Isanyň zähir bolmagyny söýmedik, eýsem habary gorky sebäpli kabul edenler bolsa, Onuň garaşylan wagtda gelmändigine begendiler. Olaryň ykrary ýürege täsir etmändi we ýaşayşy päkleşdirmändi. Wagtyň geçmegi şeýle ýürekleri aýan etmek üçin örän takyk hasaplanandy. Olar ilkinji bolup, hakykatdan-da Gutaryjysynyň zähir bolmagyny söýen gamgyn, lapykeç bolanlary masgaralap gülmäge başladylar. Men Hudaýyň Öz halkyny synap, olara synag sagadynda çekinip yza döňjekleri ýüze çykarmak üçin içgin bir synag bermegindäki paýhasyny gördüm.

Isa we ähli gök goşunlary, jany-teni bilen söýenini görmäge süýji umyt bilen garaşanlara rehimsdarlyk we söýgi bilen seredýärdiler. Synaglarynyň sagadynda olary goldamak üçin perişdeler olaryň daşynda pelesan urýardylar. Gökden gelen habary kabul etmegi äsgermezlik edenler garaňkylykda galdyryldylar, çünki Hudaýyň gahary olaryň garşysyna tutaşdy; sebäbi Olaryň gökden iberen nuruny kabul etmediler. Rebbiniň näme üçin gelmändigine düşüňip bilmedik şol wepaly, umytdan çykan adamlar garaňkylykda galdyrylmadylar. Olar ýene-de pygamberlik döwürlerini gözlemek üçin öz Mukaddes Kitaplaryna gönükdirildiler. Rebbin eli sanlardan çekildi, we ýalňyşlyk — ýeketäk — düşündirildi.

Bu ýerde ol 1843-nji ýylyň Çyzgysyndaky sanlardaky ýalňyşlygy düşündirýär, we ol eýýäm şol sanlaryň pygamberlik döwürlerini aňladýandygyny kesgitledi. “Olar pygamberlik döwürleriniň 1844-nji ýyla çenli ýetýändigini gördüler, we pygamberlik döwürleriniň 1843-nji ýylda tamamlanýandygyny görkezmek üçin öňe süren şol bir subutnamalary, olaryň 1844-nji ýylda soňlanjakdygyny subut etdi.” Ara alyp maslahatlaşma tamam! Ellen Waýt 2520-ä öz tassyklama möhürini basýar.

1843-nji ýylyň Çyzgysynda olaryň düşüňsine görä 1843-nji ýylda tamamlanýan diňe üç pygamberlik döwri bardy: 1335, 2520 we 2300. Hudaý Öz elini käbir sanlardaky ýalňyşlygyň—bu Çyzgydaky pygamberlik döwürleriniň—üstünde saklady, tä Öz eli aýrylýança. Ol Öz elini aýran mahaly, wepalylykda garaşýanlar pygamberlik döwürlerini gaýtadan öwrenmäge ugrukdyryldylar we olary 1843-nji ýylda pygamberlik döwürleriniň tamamlanandygyny yglan etmäge getiren şol bir subutnamanyň, soňra, olaryň ikisiniň 1844-nji ýylda tamamlanandygyny tassyklaýandygy ykrar edildi.

1335 508-nji ýylda başlanýar we 1843-nji ýylda tamamlanýar. 2520 b.e. öňki 677-nji ýylda başlanýar we ýylyň dolulygy onuň üstüne täsir edýär. Ilkinji Pioneerler onuň 1843-nji ýylda tamamlanýandyr diýip pikir edipdiler, emma soňra 1843-nji ýyly öňünden aýtmaga özlärini getiren şol bir delilleriň 2520 pygamberlik sözünüň 1844-nji ýylda tamamlanandygyny subut edýändigine düşündiler. 2300 pygamberlik sözi b.e. öňki 457-nji ýylda başlanýar, olar bolsa onuň 1843-nji

ýylda tamamlanýandyr diýip pikir edipdiler, emma lapykeçlikden soň, pygamberlik döwürlerini öwrenmek arkaly, onuň 1844-nji ýylda tamamlanýandygyna göz ýetirdiler.

Olaryň 1843-nji ýylda tamamlanar diýip önünden aýdylan pygamberlikleriniň bary-ýogy üçüsi bardy, olaryň biri-de hakykatdanam tamamlanýar: 1335. Bu pygamberlik Rebbiň elini üstünde saklan pygamberligi däl. Ol “Tarrying Time”-dan başlap, “Midnight Cry”-yň içinden geçip, 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryna çenli Milleritleriň taryhyny görkezýär.

Düýnki tanyşdyrylyşymyzda biz Ellen Waýtyň şu sitatasy bilen tamamladyk: “1843-nji we 1844-nji ýyllarda görülen zatlary gören gözler näçün bagtlydyr.” Bu, “1843-nji ýyla gelen adam bagtlydyr” diýmekdir. Indiki abzasynda ol şeýle diýýär: “Habar berildi. Wagtyň alamatlary ýerine ýetýändigini sebäpli, habary gaýtadan ygylan etmegi gijikdirmeli däl; tamamlajy iş ýerine ýetirilmelidir. Gysga wagtyň içinde beýik bir iş amala aşyrylar. Basym Hudaýyň belenmesi boýunça bir habar berler, ol hem güýçlenip, uly gykylyga öwürler. Şonda Daniýel öz paýynda durup, şaýatlygyny berer.” Manuscript Releases, 21-nji tom, 437.

Daniýeliň öz bijesinde durmagy Daniýel 12:13 aýatydyr. “1843 we 1844-nji ýyllarda görülen zatlary gören gözler bagtlydyr” diýen sözler 12-nji aýatydyr. Ellen Waýt Daniýel 12:12–13 boýunça ylahy düşündiriş berýär we bu aýatlaryň wagty pygamberligi barada däl-de, eýsem 1843 we 1844-nji ýyllaryň öz içine alýan, 1843-nji ýyl baradaky nädogry düşüňjeden döreýän hem-de gijä galma döwrüni emele getirýän bir tejribe barada aýdýandygyny beýan edýär. Gijä galma döwri gelende, “garaşýan adam bagtlydyr.” Görnüş gijä galsa-da, oňa garaş. Gijä galma döwüründen gapy ýapylýança wepalylyk bilen garaşýan adam bagtlydyr. Wepalylaryň 1843 we 1844-nji ýyllarda görýän zady, ony Iň Mukaddes Ýere alyp barýan bir bereketdir.

1335 pygamberlik döwri 1843-nji ýylda tamamlandy we bu Ýarygije Çagyryşynyň gelşini belläp görkezdi. 2520 we 2300 pygamberlik döwürleri 1844-nji ýylda tamamlanýar. Ellen Waýt, olary 2520-niň, 2300-niň we 1335-iň 1843-nji ýylda tamamlanýandygyny ygylan etmäge getiren şol bir subutnamanyň, soňra olaryň 1844-nji ýylda tamamlanjakdygyny subut edýändigini hökmünde ykrar edilendigini aýdýar.

Hudaýyň Sözüniň nuruny olaryň ýagdaýynyň üstüne saçyldy, we olar bir gijikme wagtyň bardygyny bildiler: “Ol [görnüş] gijä galsa-da, oňa garaş.” Mesihniň dessine gelmegine bolan söýgülerinde olar hakyky garaşýanlary äşgär etmek üçin niýetlenen şol görnüşniň gijikmesini gözden salypdylar. Ýene-de olaryň belli bir wagty nokady bardy. Şeýle-de bolsa, men olaryň köpüsiniň 1843-nji ýylda imanyny alamatlandyran şol derejedäki yhlas we gaýraty saklap bilmek üçin özüniň agyr lapykeçliginden ýokary galyp bilmändiklerini gördüm.

Şeýtan we onuň perişdeleri olaryň üstünden ýeniş gazandylar, habary kabul etmedik bolanlar bolsa, özüniň diýşi ýaly, şol azgynlygy kabul etmändikleri üçin öňdengörüjilikli hökümüne we paýhasyna özüni gutladylar. Olar munuň bilen özüne garşy Hudaýyň geňişini ret edýändiklerine hem-de gökden iberilen habary ýaşayşlarynda amala aşyrýan Hudaýyň halkyny howsala salmak üçin Şeýtan we onuň perişdeleri bilen birleşip işleşýändiklerine düşünmediler.

Bu taryhda sežde edýänleriň iki topary bar. Wepasyz topar garaşýanlary masgaralaýar, emma garaşýanlar pygamberlik döwürlerine gaýtadan gönükdirilýärler we 1843-nji ýylda 2520-niň hem-de 2300-niň tamamlanşygyny kesgitlemäge olary alyp baran şol bir subutnamanyň, olaryň 1844-nji ýylda tamamlanandygyny subut edýändigine düşünýärler.

Garaşýanlar muny aňsalar-da, olar ilkinji lapykeçlikden öň bolşy ýaly Reb üçin öňküsiçe yhlasly dældiler. Olar Gijäniň Ýarysyndaky Gykylygyň habary arkaly täzedden joşardylar. Garaşýanlar eýýäm 1844-nji ýyly, pygamberlikleriň soňuny, Gijäniň Ýarysyndaky Gykylykdan öň düşünpdiler.

Gijäniň ýaryndaky çagyryş habary garaşýanlara 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryny kesgitlemäge mümkinçilik berdi. Şol maglumat bilen, bu diňe 1844-nji ýylyň içinde bir wagt däl; hut şu günde boljakdy, we bu habary güýçlendirdi.

Bu prosesi görýäňizmi? Bu tejribäni emele getirýän taglymatlar üç pygamberlikden ybaratdyr: 1335, 2300 we 2520.

Munuň manysyna ýetensoňlar, olar: «Wawilondan çykyň» diýip yglan edip başladylar. Bu Ikinji Perişdäniň Habarydyr.

Aýdyň aýdalyň: gijä galma wagtynda näme tamamlanýar? 1843-nji ýyl Çyzgysynyň ulanylmagy. Olar bu Çyzgyny bir gapdala goýdular, sebäbi indi Rebbiň 1844-nji ýylda gelýändigine düşünýärdiler, emma Çyzgyda 1843 diýilýärdi. Şonuň üçin olar Çyzgyny Ikinji Perişdäniň Habarynyň taryhy üçin bir gapdala goýdular.

Ikinji Perişdäniň taryhynda olaryň habary nämä öwrülýär? Soňky abzas munuňy düşündirýär.

Bu habardaky imanlylar ybadathanalarda süteme sezewar edilýärdiler. Bir wagta çenli habary kabul etmejek bolanlar ýürekleriniň duýgularyny amalda görkezmekden gorky sebäpli saklanypdylar; emma wagtyň geçmegi olaryň hakyky duýgularyny äşgär etdi. Olar garaşýanlaryň pygamberlik döwürleriniň 1844-nji ýyla çenli uzalýandygy barada beýan etmäge özlerini borçly hasap eden şaýatlygyny dymdyrmak isleýärdiler.

Haýsy pygamberlik döwürleri? 2520 we 2300. Bu olaryň şu taryhdaky habarydyr. Indi olar: «Biz oňa düşünýäris! Bu pygamberlikler 1844-nji ýyla çenli dowam edýär» diýýärler. Gijäniň ýarysyndaky Gykylygyň taryhyndaky olaryň habary 2520 we 2300 ýyllyk pygamberliklerdir.

Bir wagtlap, habary kabul etmek islemeýänler ýürekleriniň duýgularyny amalda görkezmekden gorky bilen saklanypdylar; emma wagtyň geçmegi olaryň hakyky duýgularyny ýüze çykardy. Olar garaşýanlaryň pygamberlik döwürleriniň 1844-nji ýyla çenli uzalýandygyny mälim etmäge mejburdyklaryny duýýan şahadatyny dymdyrmak islediler. Imanlylar öz ýalňyşlygyny — täsin ýalňyşlygy — aýdyňlyk bilen düşündirdiler we Rebleriň 1844-nji ýylda garaşandyklarynyň sebäplerini beýan etdiler. Olaryň garşysyna duranlar öňe sürilen güýçli delillere garşy hiç hili delil getirip bilmediler. Şeýle-de bolsa, ybadathanalaryň gahary tutaşdy; olar subutnamalara gulak asmazlygy we beýlekiler eşitmesin diýip, şahadatyny ybadathanalardan daşarda goýmagy berk ýüregine düwdüler.

2520-ni 2300 gün bilen baglanyşykda hödürläniňizde näme bolýar? Millerçiler taryhynda siz ybadathanalardan çykarylýarsyňyz, we şol habary dymdyrmak üçin bir tagalla edilýär.

Hudaýyň özlerine beren nuruny başgalardan gaýgymaga het edenler ýygnaklardan çykarylady; emma Isa olar bilen bile boldy, we Oña ýüzüniň nurunda olar şatdylar. Olar ikinji perişdäniň habaryny kabul etmäge taýýarlanypdylar.» Irki Ýazgylar, 235–237.

2520 barada ýörite bir derňewe girmezden, görkezmäge çalyşýan zadymyz Ellen Waýtyň 2520-ä tassyklama möhürini basýandygydyr. Eger muny görüp bilmeýän bolsaňyz, Isanyň gözleriňizdäki gabaklary aýyrmagy üçin dogra etmeli. Ellen Waýt olary 1843-nji ýyly önünden aýtmaga alyp gelen şol bir subutnamanyň soňra bu pygamberlik döwürleriniň 1844-nji ýylda tamamlanýandygyny subut edýändigini aýtdy. Ol pygamberlik döwürlerini, ýa-da sanlary, hemişe köplük sanda görkezýär. 1843-nji ýylyň Çyzgysynda 1843-nji ýylda tamamlanan diňe üç pygamberlik döwri bar.

1843-nji ýylda tamamlanýan şol döwür, ýagny 1335, onuň “sanlar” we “pygamberlik döwürleri” diýmegi üçin, grammatiki taýdan dogrulyk boýunça, iň bolmanda iki pygamberlik döwürni talap edýär. Eger üçüsi bar bolup, olaryň birini aýyrsaňyz, onda onuň tassyk edýän iki döwri, başga hiç kimiň näme diýýändigine garamazdan, 2520 we 2300-dür.

Şu taryhyň içinde, 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda Adventistleriň Baş Umytsyzlygyny hem goşmak bilen, Reb olary ybadathanalardan çykarylyp goýulýan bir tejribäni kemala getirýärdi; beýlelikde olar adamlaryň täsirine däl-de, eýsem Hudaýyň Sözüne daýanyp dursunlar. Isa Mesih bilen bilelikde Iň Mukaddes Ýere girmek üçin imanly bolmaklaryna şol tejribe zerurdy. Ol ebedi Hoş Habary jemleýji netijä getirmek üçin olary kämilleşdirýärdi.

Öňbaşçylaryň Şaýatlygy: Jeýms Uaýt we Ýuraýa Smit

Soňra bizde iki Öňdebaryjy bar, James White we Uriah Smith. Häzirki zaman ylahyýatçylarynyň James White-ýň 1863-nji ýylda 2520-ni ret edendigini we Uriah Smith-iň hem 1870-nji we 1880-nji ýyllardaky ýazgylarynda ony ret edendigini öňe sürmek üçin salgylanýan esasy adamlary şulardyr.

Biz 1844-nji ýyla we ondan az salym soňky döwre dolanyp barýarys, Ellen Uaýtyň ýaňy beýan eden şol bir taryhyny Jeýms Uaýt bilen Uriýa Smitiň nähili suratlandyryandygyny görmek üçin. Ol pygamberlik döwürleri, Rebbiň Öz elini çekip alşy we ýalňyşlygyň görnüp bilinşi barada aýdýar; bu iki Öňdebaryjy hem şeýle edýär.

Ellen Waýt “2520” ýa-da “ýedi wagt” diýmeýär, ýöne Uriýa Smit bilen Jeýms Waýt diýýärler. Olar bu taryhda ykrar edilen pygamberlik döwürleriniň 2520 we 2300 bolandygyny aýdyň görkezýärler.

Jeýms Uaýt, Review and Herald, 1-nji tom, 1851-nji ýylyň 9-njy iýuly: «Bir garşy çykýan şeýle diýýär: “Men ýarymgije çagyryşynyň entek berilendigine ynanamok.” Biz hem ýarymgije çagyryşynyň biziň tarafymyzdan eşidilendigine, ýa-da onuň haçandyr bir wagt eşidiljekdigine ynanmaýarys. Matta 25:6-daky: “Ine, giýew gelyär”, diýen çagyryş gündogar

nikasynyň taryhynda ýerleşýär. Emma 1844-nji ýylyň güýzünde bütin Advent bedenine bir çagyryşyň berlendigi we onuň doly kabul edilendigi, hem-de onuň tymsaldaky ýarymgije çagyryşy bilen oňat deňeşýändigini, şol wakada tejribesi bolanlar tarapyndan inkär edilmemelidir.»

Jeýms Waýt adamlaryň “Ýarygije Gykylygyny” ret edip, ýoldan çykýan bir taryhy bilen iş salyşýar. Ol muňa jogap berýär we bu taryhy ara alyp maslahatlaşar.

Bu öz wagtynda geldi. Tymsalyň nidası gijä galmakdan, hem-de mawysyp uklamakdan dessine soň geldi. Bu-da lapykeç bolup gijä galmagymyzdan soňra bolup geçdi we ruhy ukuly halda bolanymyzda gulagymyza ýetdi. Şol nida on gyzy oýardy we olary çyralaryny tertibe salmaga getirdi. Bu, Ruhun güýji bilen utgaşyp, Advent halkyny oýardy hem-de olary Mukaddes Kitaby ozal hiç haçan bolmadyk derejede öwrenmäge, özlerini we dünýewi emläklerini bütinleý Rebbe bagyş etmäge getirdi. Rebbiň 1844-nji ýylyň ýedinji aýynda geljekdigini yglan edenler pygamberlik döwürleriniň hut şol wagta çenli ýetýändigini aýk gördüler; şonuň üçin, Adventiň 1843-nji ýylda boljakdygyny subut etmek üçin şol döwürlerden getirilen subutnama onuň 1844-nji ýylda boljakdygyny subut etdi. Şonda biz 2300 güni 1843-nji ýylda tamamlanýan hasaplaýyş usulynda bir ýalňyşlygy gördük. Advente garşy ýazanlaryň hiç biri muny görmedi. Ylahi Takdyryň eli bu ýalňyşy ony görmegiň wagty gelýänçä örtüp goýdy. Ýalňyşlyk 2300-den doly 457 ýyly aýyrmakda bolupdy; netijede 1843 galýardy, ýöne 70 hepdäniň hasaplanýan başlangyjy bolan buýrugyň çykarylan wagtyna çenli biziň eramyzdan öňki 457-nji ýylyň geçen böleginiň hasabyny etmän.

Akyllyrymyz şol wagt nokadyna [1843] gönükdirildi, sebäbi dürli pygamberlik döwürleriniň başlangyjyny belläp geçmeli bolan wakalaryň amala aşmagyny in gowy hronologlaryň degişli eden ýyllaryndan hasaplananda, olaryň hemmesi şol ýylda tamamlanýan ýaly görünýärdi.»

Indi ol bize olaryň 1843-nji ýylda tamamlanandyr diýip hasap eden pygamberlik döwürlerini aýdýar.

«Muňa garamazdan, bu diňe zahyran şeýledi». Olar diňe zahyran 1843-nji ýylda tamamlanan ýalydy. Olar olaryň 1844-nji ýylda tamamlanandygyny bilerler.

Biz “ýedi wagty”, ýagny 2520 ýyly, Manassyň ýesir düşürilmeginden hasaplaýarys; bu waka bolsa hronologlar tarapyndan uly bir agzybirlik bilen b.e. öň 677-nji ýyla degişli edilýär. Ine, olaryň iş salyşan pygamberlik döwürleri şulardy. ‘Bu senäni biz şu döwrüň başlangyjy üçin hasaplap gören ýeke-täk sene hökmünde kabul etdik; we b.e. öň 677-nji ýyldan 2520 ýyly aýranynda, b.e. 1843-nji ýyl galýardy. Şeýle-de bolsa, biz şony nazara almadyk: 2520 ýylyň dolmagy üçin b.e. öň 677 doly ýyl hem-de b.e. 1843 doly ýyl gerek bolýandygy sebäpli, bu döwri onuň b.e. öň 677-nji ýylyň başyndan soň başlan bolmagy mümkin bolan möhletine görä 1844-nji ýylyň içine çenli uzaltmak hem zerur bolýardy.’

Pygamberlik döwürleri, ýagny “Ylahy tagdir ýalňyşlygyň üstünde Öz elini saklady” diýlen döwürler, 2520-ni hem öz içine alýardy.

Uriýa Smit: “Wagt 1843-nji ýyldan aňryk dowam edensoň, köp adamlar garaşylan gutulyşlarynyň ýyly babatda başlaryna gelen lapykeçligiň sebäplerini sorap başladylar. Şonda

şeýle göründi: ähli pygamberlik döwürleriniň başlanmagyny, ozal hemişe belleýşimiz ýaly, b.e. öňki ýyllarda goýsak, biziň hronologiýamyzyň we olaryň başlanan senesiniň dogrudygyny çak eden ýagdaýymyzda hem, olar degişlilikde diňe 1844-nji ýylyň dowamynda haýsydyr bir wagtda tamamlanardy. Şeýlelikde, b.e. öňki 677-nji ýylda başlanýan ýedi wagt, ýa-da 2520 ýyl — beýik ýubileý, ýa-da 2450 ýyl [ne 1843-nji, ne-de 1850-nji çyzgylarda görkezilmedik.], b.e. öňki 607-nji ýylda başlanýan — hem-de Danyýeliň 2300 ýyly, b.e. öňki 457-nji ýylda başlanýan — şol ýyllaryň hersiniň, pygamberlik döwürleriniň degişlilikde senelenen ýyllarynyň bir böleginiň, olaryň başlanmagyny alamatlandyran degişli wakalar ýüze çykamazdan ön geçip gidendigi sebäpli, her bir döwürüň özüne degişli hasaplanýan b.e. öňki ýylyň başyndan soň näçe wagt geçip başlan bolsa, şonça-da 1844-nji ýylyň içine çenli uzalmagy zerur bolardy; munuň maksady, ýa her birindäki ýyllaryň sanyny doly tamamlamak, ýa-da biziň hronologiýamyzyň dogrulygyny synap görmekdi. Emma degişli b.e. öňki ýyllaryň içinde şol dürli döwürleriň haçan başlanandygyna görkezýän hiç hili ugur görkeziji ýokdy; şonuň üçin hem olaryň tamamlanýan ýylynyň içindäki wagt anyk kesgitlenip bilinmezdi.”

Uriýa Smit bilen Jeýms Uaýt ikisi hem 1844-nji ýylda tamamlandygy ykrar edilen pygamberlik döwürleriniň 2520 we 2300 ýyl bolandygyna şaýatlyk edýärler; olar muny Ellen Uaýtyň *Early Writings* kitabyňyň 236-njy sahypasyndan başlap ulanan şol bir aňlatmalary bilen beýan edýärler.

Hakykatyň Zynjyry: William Milleriň Başlangyç Nokatlary

Ilkinji Ýazgylar, 230-njy sahypa: “Hudaý Öz perişdesini” — perişde Gabrieli — “bir daýhanyň ýüregine täsir etmek üçin” — William Milleriň — “Mukaddes Kitaba ynanmandy, ony pygamberlikleri derňemäge gönükdirdi. Hudaýyň perişdeleri şol saýlanan adama gaýtalap gelip, onuň pikirini ugrukdyrdylar we Hudaýyň halky üçin hemişe garaňky bolup gelen pygamberlikleri onuň düşünjesine açdylar. Hakykat zynjyrynyň başlangyjy oňa berildi, we ol halka üstüne halka gözleg etmäge ugrukdyryldy, ahyrynda bolsa Hudaýyň Sözüne haýranlyk we buýsanç bilen garady. Ol ýerde hakykatyň kämil bir zynjyryny gördi. Öň ylhamdan mahrum hasap eden şol Söz indi onuň öňünde öz gözelligi we şöhraty bilen açyldy. Ol Mukaddes Ýazgynyň bir böleginiň beýlekisini düşündirýändigini gördi,”

Jebraýyl oňa biziň “delil-tekst getirmek” diýip atlandyryýan usulymyzy — setir üstüne setir, bu ýerde az-kem we ol ýerde az-kem — görkezdi.

Gabriýel oňa hakykat zynjyrynyň başlangyjyny hem-de Mukaddes Ýazgylardan delil getirmegiň usulyny berdi.

William Miller, Advent Review and Sabbath Herald, 1854-nji ýylyň 18-nji apreli: «Mukaddes Ýazgylary has içgin öwrenmegimiň netijesinde, butparaz halklaryň agalygynyň ýedi wagtynyň ýehudylaryň Manassynyň ýesir alnyp gidilmegi döwründe garaşsyz millet bolmagyny bes eden wagtларында başlanmalydygy baradaky netijä geldim; iň ygtybarly hronologlar munuň miladydan öňki 677-nji ýyla degişlidigini belleýärler; 2300 günün bolsa iň ygtybarly hronologlaryň miladydan öňki 457-nji ýyldan başlady diýip senelendirýän ýetmiş hepde bilen başlanandygyny; hem-de her günki gurbanlygyň aýrylmagy we harabalygy döredýän ýigrenji zadyň dikeldilmegi bilen başlanýan 1335 günün [Daniel 12:11] butparaz ýigrençleriň aýrylmagyndan soň Papalygyň agalygynyň dikeldilen wagtyndan senelenmelidigini, meniň

ýüz tutup bilen iň ygtybarly taryhçylarymyň maglumatlaryna görä bolsa munuň takmynan 508-nji ýyldan başlanmalydygyny netijelendirdim».

Ellen Waýt Gabrieliň William Millere hakykat zynjyrynyň başlangyjyny berendigini aýdýar, William Miller bolsa özüne berlen üç başlangyç nokadynyň 508, b.e.öň 677 we b.e.öň 457 bolandygyny şaýatlyk edýär. Oňa, Ýarygije Gykylygynyň taryhyny emele getiren bu pygamberlikleriň başlangyç nokatlary Perişde Gabriel tarapyndan berildi.

Soňky aldaw: Pygamberlik Ruhuny ret etmek

Saýlanan Habarlar, 1-nji kitap, 48-nji sahypa: “Şeýtan . . . hemişe galp zady öňe sürýär — hakykatdan azaşdyrmak üçin. Şeýtanyň iň soňky aldawy bolsa Hudaýyň Ruhunyň şaýatlygyny güýjünden düşürmek bolar.” Şeýtanyň iň soňky aldawy pygamberlik Ruhuny ýok etmekdir.

Eger siz bu düýpli hakykatlary ret edýän bolsaňyz, onda siz şol bir wagtyň özünde Pygamberlik Ruhuny-da ret edýärsiňiz. Ellen Waýt öz tassyklamasyny 2520-niň üstüne goýýar. 2520-ni ret ediň, onda siz çaga bilen bilelikde ýuwundy suwuny-da daşary zyňýan bolarsyňyz.

“Şeýtan . . . hemişe galpy öňe sürýär — hakykatdan azaşdyrmak üçin. Şeýtanyň iň soňky aldawy Hudaýyň Ruhunyň şaýatlygyny güýjünden düşürmek bolar. ‘Ylham bolmadyk ýerde halk heläk bolýar’ (Süleýmanyň pähimleri 29:18).” Ol bu ýerde Pygamberlik Ruhuny ret etmek hakda aýdýar we şonuň bilen baglanyşyklylykda şeýle diýýär: eger sen Pygamberlik Ruhuny ret etseň, ylham bolmadyk ýerde halk heläk bolýar. Ylham nämedir? Eger sen Pygamberlik Ruhuny ret edýän bolsaň, onda sende ýok bolan ylham näme?

"Görgüni ýaz, ony tagtalaryň üstünde düşnükli et, ony okaýan adam ylgaý geçip biler ýaly." Habakkuk 2:2 (KJV).

Pygamberlik Ruhuny ret etseňiz, 1843-nji ýylyň Çyzgysyny hem ret edersiňiz; eger bu Çyzgyny ret etseňiz, onda Pygamberlik Ruhuny ret edýänsiňiz.

Şeýtan Hudaýyň galan halkynyň hakyky şaýatlyga bolan ynamyny sarsdyrmak üçin dürli ýollar bilen we dürli serişdeleriň üsti bilen çuň pähimlilik bilen işläp. Şaýatlyklara garşy şeýtany häsiýetli bir ýigrenç oýarlar.” Kāwagt biz “şeýtany” sözüni gara niýetli işler diýip düşüňäris, emma *Patriarchs and Prophets* kitabynda bize Şeýtanyň şübheleri iče salmak arkaly işleýändigini aýdylýar. Pygamberlik Ruhuna we bu düýpli hakykatlara garşy edilýän şeýtany hüjüm hem şudur. Bu şübheleri iče salýanlar bolsa, biziň ynanmaly diýip hasap edilýän adamlarymyz arkaly bolýar.

Şaýatlyklara garşy şeýtany häsiýetli bir ýigrenç ot alar. Şeýtanyň işleri, olara bolan ybadathanalaryň imanyny durnuksyzlaşdyrmak bolar, çünki şu sebäpden: eger Hudaýyň Ruhunyň duýduryşlaryna, käýinji berişlerine we maslahatlaryna gulak asylsa, Şeýtan öz aldawlaryny ornaşdyrmakda we janlary öz ýalňyş düşüňjeleri bilen baglamakda beýle aýkyl bir ýol tapyp bilmez. Seçilip Alnan Habarlary, 1-nji kitap, 48.

Muny jemläp, uýamyzda, Waýt uýajy: «Rebbiň bizi nähili ýolbaşçylyk edendigini unutmagymyzdan başga geljek üçin gorkmaga hiç zadymyz ýok» diýende, men onuň aýdýan

Rebbiň ýolbaşçylygynyň Garaşma Wagtyndan ýapyk gapy çenli bolan taryhdyr diýýäriň — ýagny, «Ýarygije Gykylygy» diýen at bilen aňladyň taryhdyr. Geljek üçin gorkmaga hiç zadymyz ýok, diňe Rebbiň bizi Ýarygije Gykylygynyň tejribesinde nähili ýolbaşçylyk edendigini, hem-de şol ýolbaşçylyk bilen baglanyşykly taglymlary unutmasak bolýar. Bu tejribäni döreden taglymlar, Jebraýyl Perişdäniň William Miller’e beren senelerinden başlanýan üç wagat pygamberligidir. Geljek üçin gorkmaga hiç zadymyz ýok, diňe Rebbiň Millerçileri Baky Hoş Habaryň iň ýokary nokadyndan geçirip ýolbaşçylyk edeninde, Ýarygije Gykylygynyň tejribesini döreden şu taglymlary, şol sanda 2520-ni hem, unutmagymyzdan başga.

Bir zat aýdyňdyr: Şeýtanyň baýdagynyň astynda orun tutýan ýedinji günüň Adventistleri ilki bilen Hudaýyň Ruhunyň Şaýatlyklarynda bar bolan duýduryşlara we käýinjilere bolan imanyndan ýüz öwürerler.

Siz Binýatlary ret edýärsiňiz, Ruhy Pygamberligi ret edýärsiňiz. Eger Ruhy Pygamberligi ret etseňiz, onda Binýatlary ret edýärsiňiz. Olar biri-biri bilen aýrylmaz baglanyşyklydyr. Ruhy Pygamberlik bolmadyk ýerde görüş ýokdur.

Has beýik mukaddeslenişe we has mukaddes gulluga çagyryş berilýär we mundan beýläk-de berler. Häzir Şeýtanyň tekliplerini dile getirýänleriň käbiri özlerine gelerler. Jogapkärli möhüm orunlarda bolup, bu wagat üçin bolan hakykata düşünmeýänler bar. Olara bu habar ýetirilmelidir. Eger ony kabul etseler, Mesih olary kabul eder we olary Özi bilen bilelikde zähmet çekýän işçiler eder. Emma eger bu habary diňlemekden ýüz öwürseler, onda olar Garaňkylygyň Şazadasynyň gara baýdagy astynda öz orunlaryny tutarlar.

Maňa şeýle diýmek tabşyryldy: bu wagat üçin gymmatly hakykat adam aňlaryna has-da aýdyň we has-da aýdyň açylýar. Aýratyn manyda erkekler we aýallar Mesihni etinden iýmeli we Onuň ganyndan içmelidirler. Düşünjäniň ösüşi bolar, çünki hakykat hemişelik giňelmäge ukyplydyr. Hakykatyň ylahy Başlaýjysy Ony tanamak üçin yzarlap barýanlar bilen has ýakyn we barha has ýakyn gatnaşyga girer. Hudaýyň halky Onuň Sözüni asmanyň çöregi hökmünde kabul edenlerinde, Olar Onuň çykyşlarynyň säher ýaly taýýarlanandygyny bilerler. Olar iýmit iýlende bedeniň fiziki güýç alşy ýaly, ruhy güýç alarlar.

Biz Rebbimiziň Ysraýyl ogullaryny Müsür gulculygyndan çykaryp, olary çölüň içinden geçirip, Kengana alyp barmakdaky meýilnamasyna doly düşünmezok.

Hoş habaryň şöhle saçýan ylahy nurlaryny toplanymyzda, ýehudy düzgüniniň üstüne has aýdyň düşünje alarys we onuň möhüm hakykatlaryna has çuň baha bereris. Hakykaty gözläp öwrenişimiz entek doly tamamlanan däldir. Biz diňe ýagtylygyň birnäçe nurlaryny topladyk. Her gün Sözüň okuwçysy bolmadyk adamlar ýehudy düzgüniniň meselelerini çözüp bilmezler. Olar ybadathana hyzmatynyň öwreden hakykatlaryna düşүнmezler. Hudaýyň işi Onuň beýik meýilnamasyna dünýewi düşүнmek sebäpli bökdelyär. Geljekki ýaşaýş Mesihni bulut sütünine bürenip Öz halkyna beren kanunlarynyň manysyny açyp görkezer.” Spalding and Magan, 305, 306.

Şol adventistler haýwanyň nyşanyny kabul edip, Şeýtanyň baýdagy astynda duranlar, ilki bilen Pygamberlik Ruhuny ret edýärler.

Bu parçanakda iki topar bar: Rebbi tanamaga dowam edýän, Onuň etini iýip, ganyny içmegini dowam etdirýän, hem-de Hudaýyň Sözüni öwrenmegini dowam etdirýänler; we muny etmeýänler. Hakykatyň ösüşi tamamlanan däl; olar Mukaddes ýer gullugy barada entek aýdylmadyk zatlary aýdarlar. Olar Mesihniň döwründäki ygtyýar döwrüniň üýtgemegini nygtarlar; bu üýtgeşme Miller hereketiniň döwründäki üýtgeşmäni öňden alamatlandyryp, Mesihniň Ölüleriň Kazyýetinden Dirileriň Kazyýetine geçýän ygtyýar döwrüne tarap görkezýär. Olar Mukaddes ýer barada, hem-de Rebbiniň bu ygtyýar döwürleriniň üýtgemelerinde Öz Ruhunyň dökülmegi arkaly Öz hereketlerini nähili belländigine degişli zatlary aýdarlar.

Ýene bir-iki sitata, soňra bolsa tas diýen ýaly tamamladyk.

Ýarygijäniň ýarygijä çagyryşyny ret edýän şol Ýedinji Gün Adventistleri ýoldan gaçýarlar, Ýarygijäniň çagyryşynyň taryhyny emele getirýän Rebbiň ýol görkezmelerini we taglymat öwretdişlerini ret edýärler. Biziň gorkmaly zadymyz hem şudur — şol taglymatlary ret etmek we şol tejribä düşünmezlik. Şeýle etmek bilen, biz Pygamberlik Ruhuny ret edýäris.

Waýt uýamyz 2520-ä öz makullamasynyň möhürini basýar. Biz onuň 1843-nji ýylyň Çyzgysyndaky beýleki hakykatlara hem öz makullamasynyň möhürini nähili basýandygyny görkezeris.

Dünýäniň ahyrynda, bularyň hemmesi taryhymyzda Baky Hoş Habaryň in ýokary nokadyna ýetende, Adventizm William Milleriň tejribesinde görüşi ýaly önünden şekillendirilen üç basgançakly synag döwrüne ýüzbe-ýüz bolar.

Uilyam Miller üç sany ýalňyşlyk etdi: (1) Ol Ýarygije Çagyryşy ret etdi we aşakdaky erbet dünýä tarap ýoldan çykdy. (2) Şondan soň ol ynsan täsirine, ýagny Joşua Haýmese bil baglady. (3) Ol Sabat gününü ret etdi.

Bir sorag ýüze çykdy: «Ol Sabatymy ýa-da Mukaddes ýerimi ret etdimi?» Şol döwür aralygynda ýer ýüzündäki mukaddes ýerden Gökdäki Mukaddes Ýere üýtgän taglymat Miller tarapyndan doly düşünilmedik bolmagy mümkin. Ellen Waýt In Mukaddes Ýere alnyp barlylanda, ol äht sandygynda On Buýrugy gördi, we Sabat baradaky buýruk onuň töwereginde mukaddes bir şöhle bilen görünýärdi.

Miller ret eden zat Hudaýyň Kanunydy — Sabatdy. Şeýlelikde, Miller Ýarygije Çagyryşyny ret etdi, soňra ete bil baglady, hem-de haýwanyň nyşanyny kabul etdi. Bu zat dünýäniň ahyrynda gaýtalanýar.

Şaýatlyklar, 5-nji tom, 211-nji sahypa: «Bu ýerde biz ybadathananyň — Rebbiň mukaddes mekanyň — Hudaýyň gaharynyň urgusyny ilkinji bolup duýandygyny görýäris. Gadymy ýaşulular, ýagny Hudaýyň uly nur beren we halkyň ruhy bähbitleriniň goragçylary hökmünde duran şol adamlar, özlere ynanylan amanata hyýanat edipdirler».

Ol Hezekil 8 we 9-a, ýagny möhürlenişe düşündiriş berýär. Uýam Waýt Hezekil 9-daky möhürlenişin Ýlham 7-däki möhürleniş bilen şol bir zatdygyny aýdýar. Ol 144 000 adamyň möhürlenişiniň wagt döwrü barada gürrüň edýär. Ol goragçy bolmaly bolanlaryň özlere ynanylan

ygtyýary dönüklük bilen bozandygyny aýdýar.

Olar öňki günlerde bolşy ýaly, Hudaýyň gudratlaryna we Onuň güýjüniň aýdyň ýüze çykmagyna garaşmagymyz gerek däl diýen pikiri kabul edipdiler. “Döwürler üýtgedi.” Olaryň ilkinji ýalňyşlygy “Ýarygije Çagyryşyna” garşy çykyp: “Ýarygije Çagyryşynyň bu taryhynda bolup geçen zat gaýtalanmaýar” diýmek boldy.

Olar ýoldan çykyp barýarlar.

“Bu sözler olaryň imansyzlygyny berkitýär, we olar şeýle diýýärler: Reb ýagşylyk hem etmez, ýamanlyk hem etmez. Ol Öz halkyny höküm bilen jezalandyrmak üçin örän rehimdardyr. Şeýlelikde, mundan beýläk hiç haçan sesini surnaý ýaly galdyryp, Hudaýyň halkyna olaryň günälerini, Ýakubyň öýüne-de olaryň etmişlerini görkezmejek adamlaryň agzynda: ‘Parahatçylyk we amanylyk’ diýen gykyş bardyr. Üýrmejek bolan bu lal itler kemsidilen Hudaýyň adalatly aryny hökman duýarlar. Erkekler, gyzlar we ýaş çagalar hemmesi bilelikde heläk bolýarlar.” Testimonies, 5-nji jilt, 211.

Ýeremiýa, William Milleriň ikinji şowsuzlygy hakynda sözläp, şeýle diýdi: «Reb şeýle diýýär: adama bil baglaýan, öz güýjüni teninden alýan, ýuregi Rebdan ýüz öwren adam näletlenendir». Ýeremiýa 17:5. Eger sen bir adama bil baglaýan bolsaň, onda ýuregiň Rebdan ýüz öwürýär.

Ahyryndaky ilkinji ret ediliş — Hudaýyň güýjüniň ýüze çykmagynyň gaýtalanmagy bolan Ýarygije haraýydyr. Ikinjisi — ynsana daýanmakdyr. Üçünjisi — Ýekşenbe kanunydyr.

Diňe iki topar bolup biler. Her tarap aýdyň bellenendir: ýa diri Hudaýyň möhüri bilen, ýa-da wagşy haýwanyň ýa-da onuň keşbiniň nyşany bilen. Adamyň her bir ogly we gyzy özüniň baştutany hökmünde ýa Mesihi, ýa-da Barabbasy saýlaýar. We wepasyzlaryň tarapynda özüni goýýanlaryň hemmesi Şeýtanyň gara baýdagynyň astynda durýandyrlar we Mesihe ýüz öwürmekde hem-de Ony äsgermezlik bilen ulanmakda aýyplanýandyrlar. Olar durmuş we şöhrat Rebbini bilgeleşýin haça çüýlemekde aýyplanýandyrlar. Review and Herald, 1900-njy ýylyň 30-njy ýanwary.

Bir zat gürrüňsizdir: Şeýtanyň baýdagynyň astynda durýan ýedinji günüň Adventistleri ilki bilen pygamberlik Ruhuna bolan ynamyndan ýüz öwürerler.

Adwentizm William Milleriň şowsuz bolan üç basgançakly synag işini gaýtalaýar. Emma perişdeler Milleri direldip, ony Halasgäri bilen öýüne äkitmäge garaşýarlar. Haýwanyň nyşanyny kabul edýän adwentistler üçin bolsa, olara garaşýan perişdeler şol däl.

Gaýta-gaýta maňa Hudaýyň halkynyň geçmişdäki başdan geçirmeleriniň öli wakylar hökmünde hasaplanmaly dældigi görkezildi. Biz bu başdan geçirmeleriň ýazgysyna geçen ýylyň almanagyna çemeleşişimiz ýaly çemeleşmeli däldiris. Bu ýazgy aňda saklanmalydyr, çünki taryh özüni gaýtalar. Publishing Ministry, 175.

Näme üçin biz Gijeki Nalyşy ýatlamaly? Sebäbi taryh gaýtalanar. Bu taryhda sarsgyny döretjek habar 2520 we 2300-dyr; şu sebäpli ol adamlary ybadathanalardan çykarmaga mejbur eder.

Ýöne bu taryh, Ýary gije gykylygy, hakykatdan-da gaýtalanjakmy ýa-da ol diňe bir taryhmy? Indiki sitata üns beriň:

Şerlikde, aldawda we ýalňyşlykda, ölüm kölegesiniň hut özünde ýatan bir dünýä bar,—ukyda, ukyda. Olary oýarmak üçin kimler jan agyrysyny duýýarlar? Olaradýan haýsy ses bolup biler? Meniň pikirim geljege göterildi, haçan-da yşarat berler. “Ine, Ýigit gelýär; Ony garşylamaga çykyň.” Emma käbirleri çyralaryny doldurmak üçin ýag edinmegi gijikdiren bolarlar, we aşagıç bolanda, ýag bilen aňladylýan häsiýetiň başga birine geçirilmeyändigini bilerler. Review and Herald, February 11, 1896.

Ýarygijegäniň nalyşynyň taryhy iň ownuk jikme-jigine çenli gaýtalanýar.

Ellen Waýt 2520-niň güýjünde bolan wagıt baradaky pygamberlikdigine we Reb tarapyndan gijä galma wagtyny döretmek üçin ulanylandygyna, ýagny erkekleri we aýallary Mesih bilen bile İň Mukaddes Ýere iman arkaly girmäge taýýarlan tejribäni emele getiren lapykeçligi döretmek üçin ulanylandygyna düşünýärdi.

Biz heniz Mukaddes Kitapdan 2520-ni subut etmäge synanyşmadyk. Habakgugyň Iki Tagtasy baradaky şu barlagda, ilki bilen Ellen Waýtyň häzirki wagtda Adventizm tarapyndan ret edilýän bu taglymatlary goldaýandygyny anyk görkezmek isleýäris; ondan soň bolsa, Mukaddes Kitaba esaslanýan barlaga geçeris.